

Določanje virov onesnaženja zraka

Kanal

17. junij 2020

Griša Močnik

gresa.mocnik@ung.si

Hvala sodelavcem!

P.Vidmar, I. Ježek, G. Razoršek, A. Gregorič, M. Rigler - Aerosol d.o.o.
L. Drinovec, M. Lenarčič², G. Schauer³,
J. Turšič⁴, G. Muri⁴, T. Bolte⁴,
M. Kistler⁵, E. Cetintas⁵, H. Bauer^{5†}, A. Kasper Giebl⁵,
A.D.A. Hansen⁶, A. Gregorič⁸, L. Ferrero⁹,
J.-E. Petit^{10,11}, J.Sciare¹⁰, O.Favez¹¹,
P.Zotter¹², R.Wolf¹², A.S.H. Prévôt¹²,
T. Müller¹³, A. Widensohler¹³,
E. Coz¹⁴, M. Rupakheti¹⁵
I.J. Arnold¹⁶, R.K. Chakrabarty¹⁶, H. Moosmüller¹⁶,
M. Remškar¹⁷, J. Vaupotič¹⁷
G. Titos, H. Lyamani, F.J. Olmo, L. Arboledas
G. Invernizzi, A. Ruprecht, R. Mazza, C. De Marco,
C. Sioutas, D. Westerdahl

Aerosolizirani črni ogljik

- Ogljični delci - saje
- Zakaj so pomembni?
- Onesnaženje zraka
- Kateri viri?

Določanje virov onesnaženja zraka

BC in CM – dve strani kovanca

črni ogljik

BC

primarni delci,
viri

ogljični delci

CM

primarni in
sekundarni
delci,

PM2.5

Onesnažen zrak – velika področja

1000 m nad New Delhijem: pozno popoldne.

Heterogenost in učinki

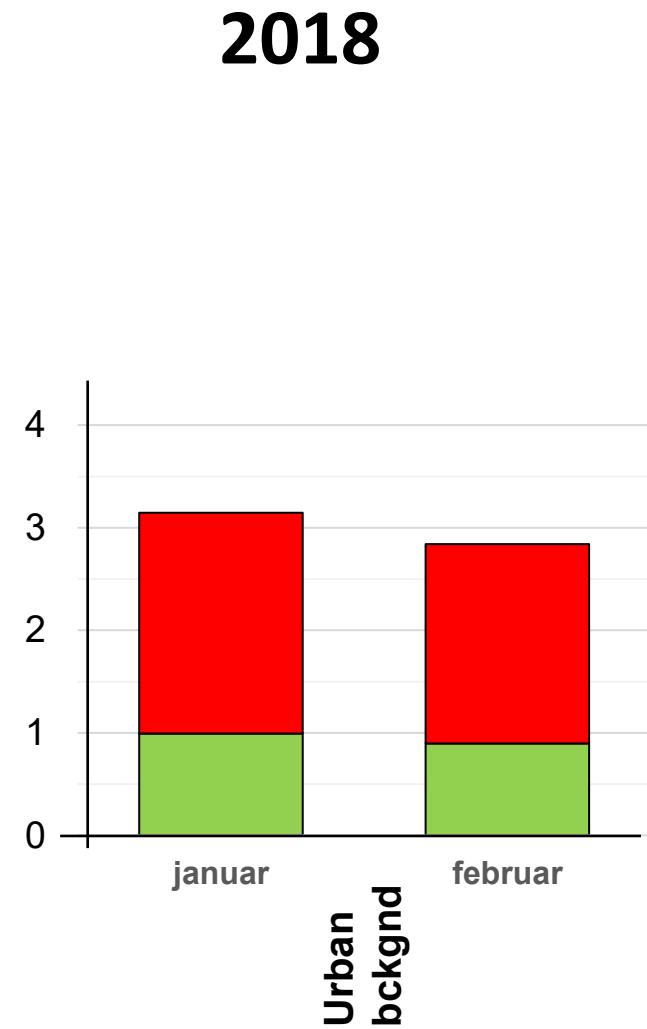
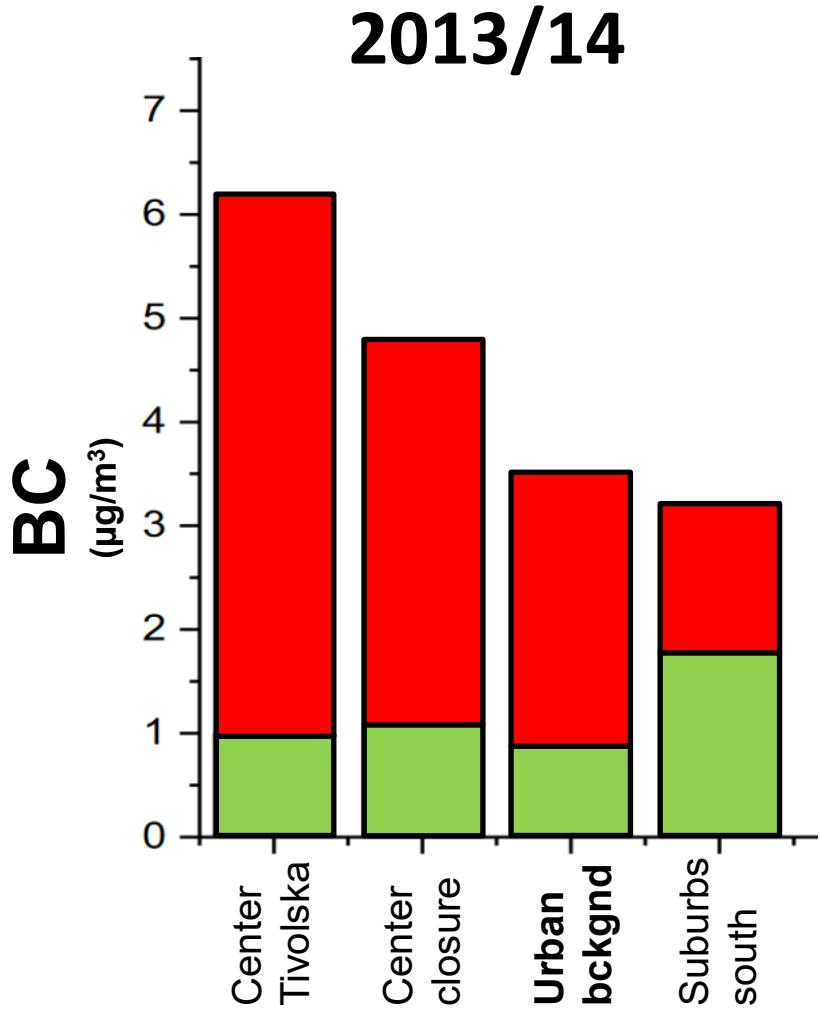
Moramo meriti – lokalno, regionalno in globalno:

- stanje okolja **zdaj**
- **validacija** modelov, **načrt** ukrepov
- implementacija **ukrepov**
- **meriti** izboljšanje in **učinkovitost** ukrepov

Ljubljana (zima 2014)

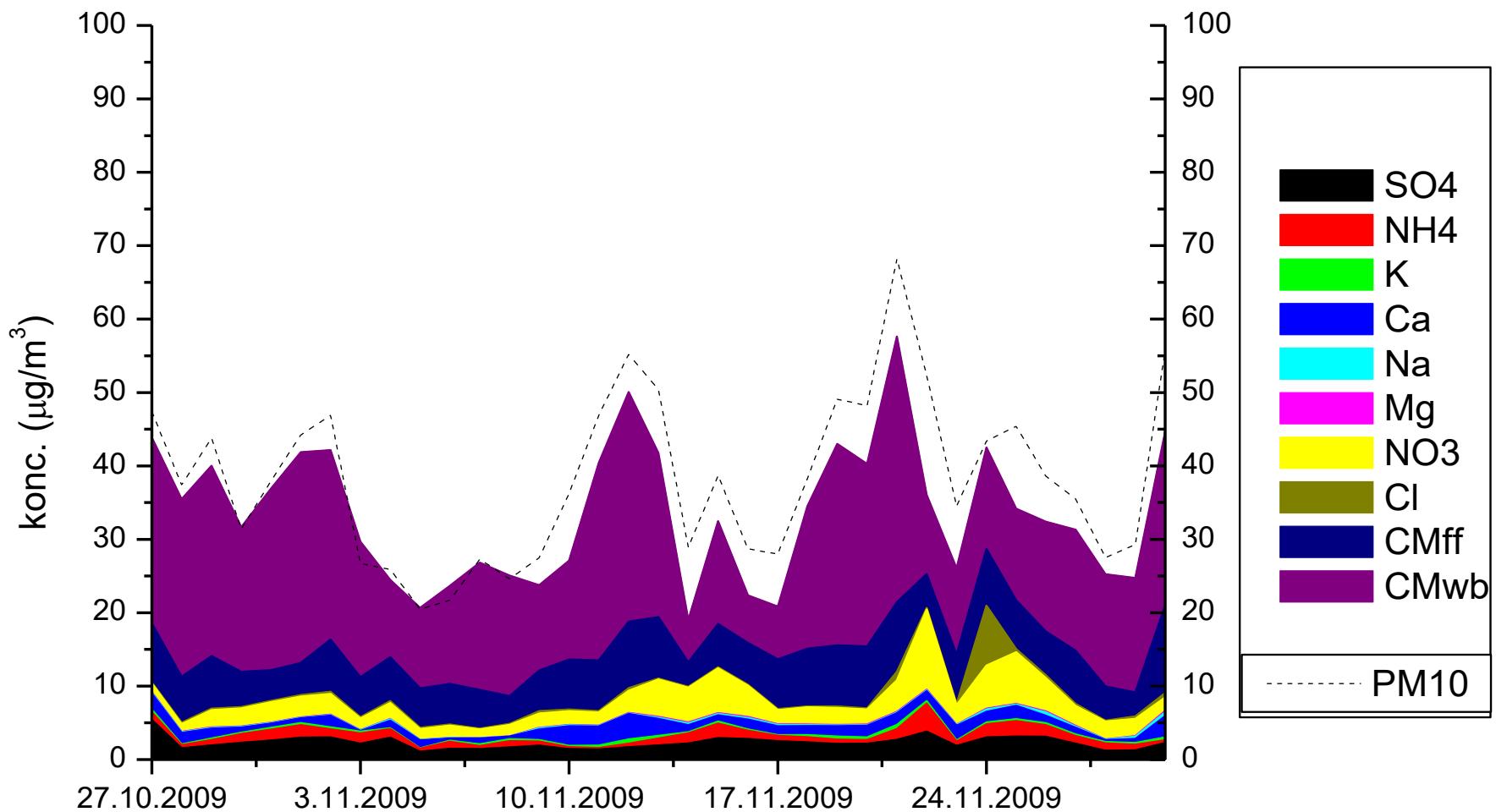

Ljubljana

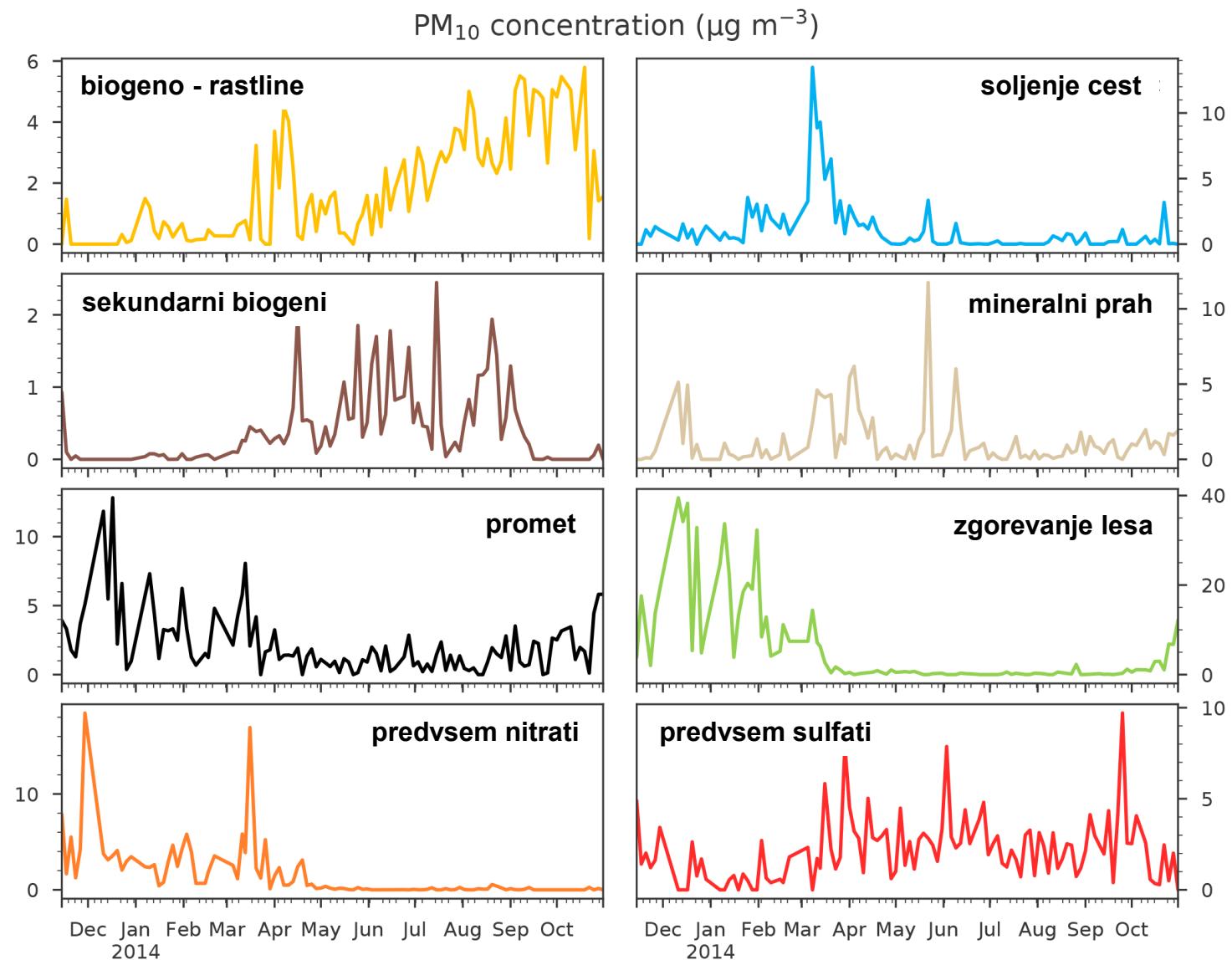

Zagorje

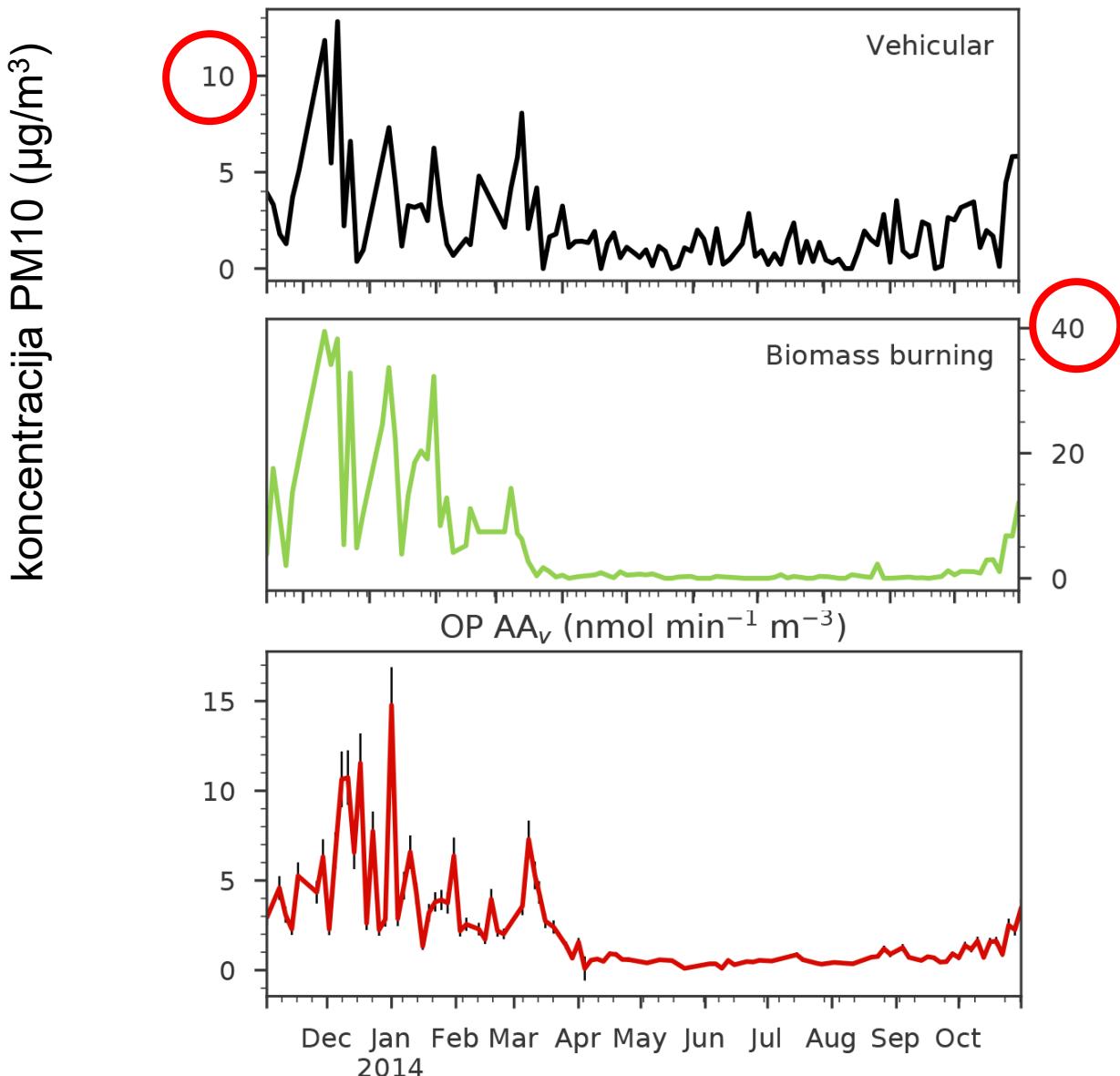
ARSO – kem.
analiza

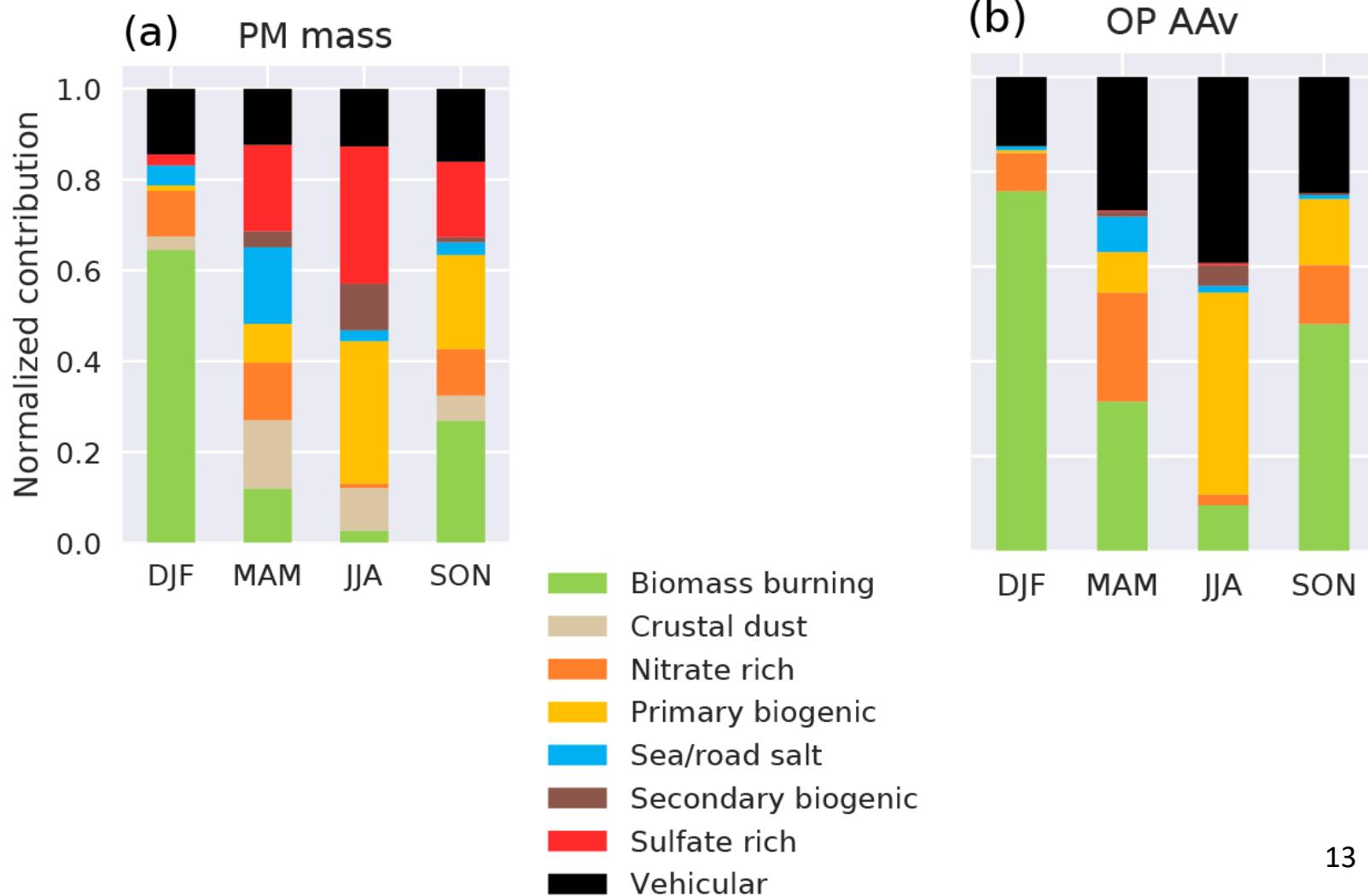
Dolina pri Chamonixu – viri, PMF

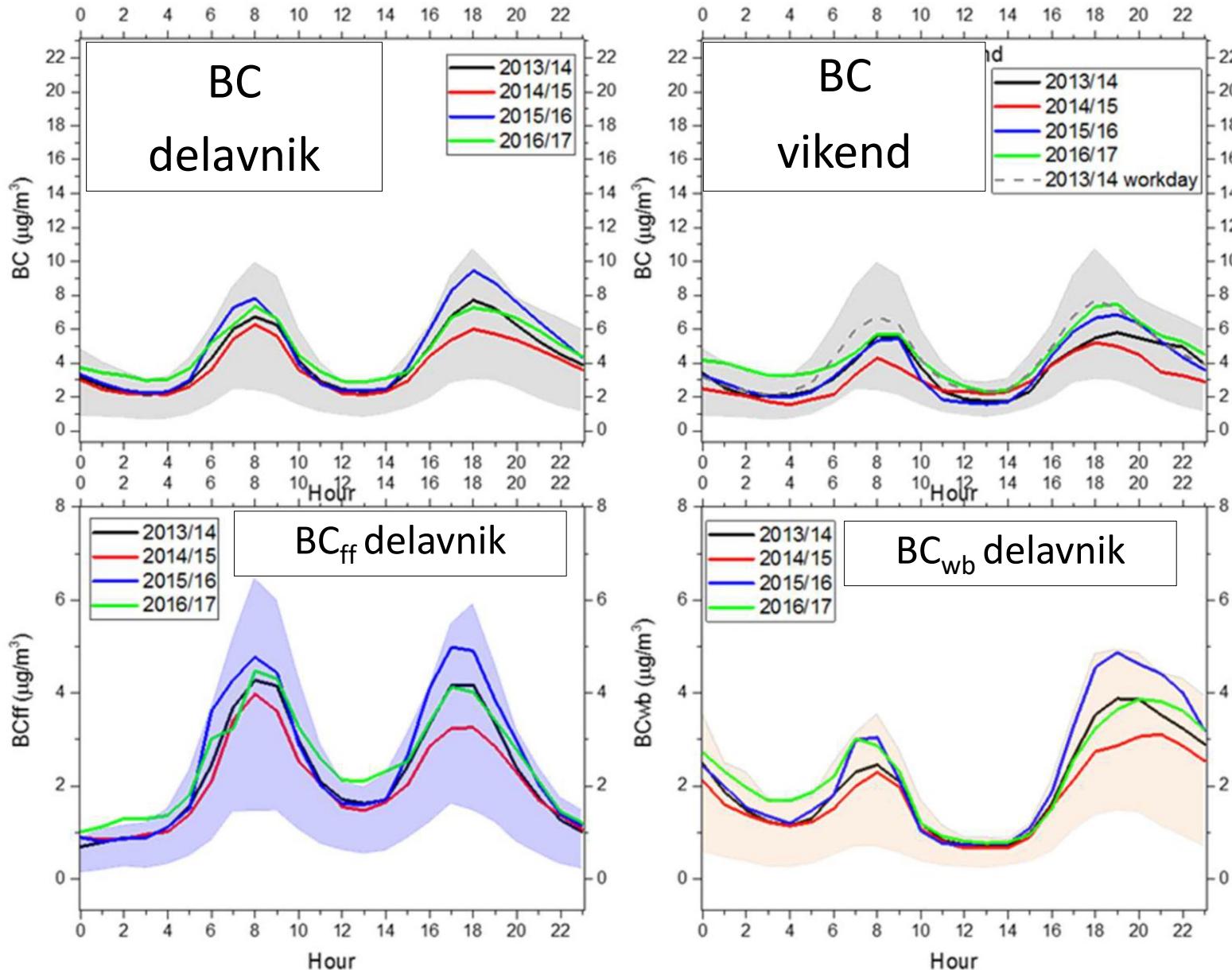
Dolina pri Chamonixu – viri, PMF

Dolina pri Chamonixu – deleži OP

Dolina pri Chamonixu

Določanje virov v občini Kanal

- **promet**
- **kurjenje lesa za ogrevanje**
- **cementarna** (zgorevanje, mineralni prah)

Določanje virov v občini Kanal

- **meritve 24 h filtri:**

- levoglukozan
- 15 kovin
- anioni, kationi – predvsem amonijev sulfat/nitrat
- ogljični delci – OC/EC (saje)
- ROS – oksidativni potencial

- **meritve z visoko časovno resolucijo (min) - kampanja**

- črni ogljik
- PM10
- kovine

Hvala!
Vprašanja?

grisa.mocnik@ung.si